

Een omstreden figuur: Victor Xavier Dumon.



Het grafmonument van Victor Dumon is het eerste dat opvalt bij de inkom van de Begraafplaats rechts (A/0/1). Gebruik makend van de hoekligging is het duidelijk groter in omvang dan de andere graven. Het is uitgevoerd in 'rouge Balmoral' en versierd met typische art déco-versierselen in brons. Het werd uitgevoerd door L. Cordemans uit Brussel. Vooral de rechterkant van het monument is dringend aan restauratie toe.

Op zijn doodsprentje werd vermeld: Aannemer van Openbare Werken, Ridder in de Leopoldsorde, Officier in de Kroonorde, vereerd met het Mutualiteitskruis I° Klas.

Victor Dumon stamde uit een eenvoudig midden (Franciscus Dumon x Rosalie Brandt) uit Wenduine.

Eigen collectie

Hij werkte zich op tot een notoir industrieel dank zij een fenomenale werkkraft en een aantal nuttige relaties. Vanaf 12 febr. 1877 woonde hij in een huis aan de 'Tramlaan'.

Volgens de lijkrede van Mr. Vandervin was hij reeds als knaap van 10 jaar aan het werk op de scheepswerven en zeven jaar daarna was hij al opzichter; even later zette hij als kleine zelfstandige een onderneming op in dienst van de Gemeentelijke Administratie van Blankenberge. Kort daarop verwierf hij een contract van 9 jaar voor het onderhoud van de kust. Zijn onderneming breidde steeds uit tot hij in 1905 een industrieel was met 524 arbeiders in dienst: een van de grote werkgevers van de streek, met werven en kantoren in wat nu nog 'het Dumon-kwartier' heet. Gaandeweg durfde hij grote aanbestedingen aan: o.m. de bouw van de rotonde in Wenduine (1897). Volgens de lijkrede was hij een doorzetter: "*des jours et des nuits successifs, sans prendre aucun repos, il resta à son travail entêté, où on le vit de longues heures, attaché à une corde...*". Wellicht met een korreltje zout te nemen, maar hoe dan ook: de grote werken volgden elkaar in snel tempo op: het kanaal van Willebroek, werken aan Brussel Zeehaven, de aanleg van strandhoofden, de Kruisschanssluis (1914), de velodroom van Blankenberge (ingehuldigd 25 juli 1896). Ondertussen ontwierp hij nog verschillende plannen, o.a. om de bestaande haven te dempen en een andere uit te bouwen.

Veel van deze opdrachten verkreeg hij via zijn persoonlijke vriend, Paul de Smet de Naeyer. Zijn hoofdbediende was licentiaat in de Handelswetenschappen Arthur Pauwels (Hotel Impérial) die burgemeester werd van 1921 tot 1926 en in een tweede ambtstermijn van 1933-1939. Zelfs in het buitenland ontplooide V. Dumon zijn bouwactiviteiten: uit de lofreden bij zijn begrafenis blijkt dat hij tijdens de oorlog in Frankrijk de bijnaam 'Neptune, de Heer van de Wateren' verwierf, omwille van zijn spectaculaire ingreep bij de werken aan de haven van Cabourg. Een miljoenenproject voor Rome-zeehaven viel in het water door de oorlog en een project voor de haven van Genua ontglipte hem –volgens dezelfde bron - maar net wegens een vertaalfout (1912).



Eigen collectie

Samen met zijn broers Oscar (ingenieur-architect) en Emile (geneesheer in de Bakkersstraat) zette hij de ruwbouw op voor een luxueus kuursanatorium op de gronden van het vroegere velodroom-komplex (plannen van 1909). Omwille van de oorlog bleef het project onafgewerkt, misschien deels als gevolg van zijn politieke overtuiging.

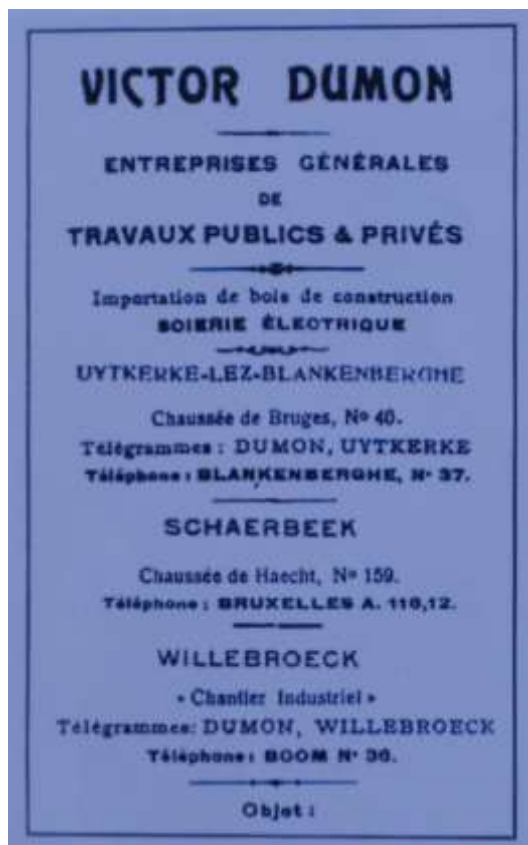
Victor Dumon was liberaal, maar met veel sympathie voor het Daensisme, in onze streek belichaamd in de figuur van priester Fonteyne, uitgever van 'De Volkseeuw' in Brugge, waarin Dumon alle lof kreeg toegezwaaid. Dat hij de 'Christene Volkspartij' financieel heeft gesteund is niet zeker; maar zeker is wel dat hij na de oorlog de belangen van de hotelnijverheid en andere handelaars steunde, de stichter was van de Maatschappij voor Onderlinge Bijstand 'Help Uzelve' (1906) en voorzitter was van de Blankenbergse Pensioengilde (1909). Hij vond het ook niet onder zijn waardigheid om tijdens de oorlogsjaren persoonlijk de brieven van zijn ex-

werknemers te beantwoorden, vergezeld van 'un encouragement financier'.

E.Bartholeyns, die zijn hele boek opdraagt aan "Victor Dumon, le grand philanthrope du littoral belge", onderbouwt deze titel door te wijzen op de inzet van V.Dumon voor de vissersbevolking, wat door deze eerder als bemoeienis werd aangevoeld:

"Monsieur Victor Dumon, désirant améliorer la situation des pêcheurs de Blankenberghe, a grée plusieurs chaloupes à moteur qu'il donne en location, moyennant le paiement d'un intérêt très minime du capital engagé. Les engins, les cordages, le pétrole sont fournis à des conditions très avantageuses. (...) En conséquence, la pêche est devenue plus abondante et plus fructueuse et les hommes ont augmenté leur gain annuel de 1000 à 2000 frs. (...) Et cependant, le grand philanthrope a dû lutter contre de nombreux préjugés et vaincre l'ignorance, l'incrédulité, la méfiance et la paresse des pêcheurs, pour faire adopter sa nouvelle organisation de la pêche.(...) M.Dumon, voulant doter Blankenberghe d'un port moderne, travaille activement au déplacement du port actuel. " (5)

Verder sponsorde hij de vlag van de Neptunus-kinderen en 'Het Uitkerks Muziek', maar werd vooral geroemd omdat hij het monument voor Conscience bekostigde (ingehuldigd 8 aug. 1912) naar ontwerp van Edm. Van Ryswijck. Een waar filantroop en mecenas dus, waarbij fijntjes wordt opgemerkt: "Een noodlijdende zal hij helpen, maar deze wordt gewezen op een bepaald uur aanwezig te zijn in het hotel 'Capiou', Kerkstraat, het stamcafé van Dumon, waar hij hulp verleent ten aanschouwe van het ganse gezelschap, dat de milddadigheid van mijnheer moet kunnen bewonderen en waarderen"(6).



Omstreden dus, niet alleen vanwege zijn politieke overtuiging (7) of zijn mecenaat, maar ook als reder: Joseph Cattoor, stuurman in dienst van Dumon, was in 1912 de eerste die het aan durfde om tegen alle tradities in, toch op zondag uit te varen.

Bij zo'n gevuld leven, moet het ons dan ook niet verwonderen dat de lijkrede van Wackenier eindigt met: "Gij hebt door de natuurwet ons moeten verlaten, maar voor ons en door uwe werken zijt gij de schaar der onsterfelijken gaan vervoegen! Vaarwel, onzen innigsten dank..." (8)

Briefhoofd van de firma Victor Dumon



Bloemenzee bij de begrafenis van Victor Dumon



Grafzerk Victor Dumon, in labrador rouge met bronsbeslag, A/0/1, Stedelijke begraafplaats Blankenberge